

Ministeri Timo Harakka ja Ministeri Sirpa Paatero

Koronapandemian aikana joukkoliikenne on turvannut kansalaisten pääsyä välttämättömiin toimintoihin. Taloudellinen riski julkisina hankintoina toteutetuista palveluista on pääosin joukkoliikenneviranomaisilla. **Kaupunkijoukkoliikenteessä viranomaisten tulonmenetykset lipputulovähennyksen vuoksi ovat jo pelkästään maaliskuu-toukokuun aikana 2020 noin 77 miljoonaa.**

Pyydämme valtiolta joukkoliikenneviranomaisille tukea taloudellisten tappioiden kattamiseen. Yhteisenä tavoitteena tulisi olla korona-ajan jälkeen paluu takaisin joukkoliikenteen hyvälle kasvu-uralle ja kestävästi liikennejärjestelmän edelleen rakentamiseen.

Kaupunkiseudut vastaavat pääosasta joukkoliikennepalvelujen rahoitusta; joukkoliikennepalveluja ostetaan vuosittain noin 700 miljoonalla eurolla. Valtion rahoitus suurten kaupunkiseutujen palveluille on noin 2 % ja keskisuurille noin 11 % liikennöintikustannuksista.

Yritysten elinvoimasta ja kyvystä palautua akuutin kriisin jälkeen on pyritty huolehtimaan

Joukkoliikenneviranomaiset ovat poikkeusoloissa pyrkineet löytämään ratkaisuja, joilla palveluja hoitavien yritysten tulonmenetyksiä palvelujen supistuksista minimoidaan. Esimerkiksi siten, että ajamattomasta jäävästä tarjonnasta monet joukkoliikenneviranomaiset maksavat vähintään kaluston päivähintoja. Näin toimien yritykset voivat hoitaa tavallista palvelutilannetta varten tekemiään investointeja.

Lisäksi yrityksille on tarjolla erilaisia tukikanavia Business Finlandin tai ELY-keskusten kautta.

Kaupunkijoukkoliikenteen jatkuvuutta ja elinvoimaa turvataan julkisella rahalla. Joukkoliikenneviranomaiset kantavat koronasta aiheutuvan taloudellisen tappion.

Palveluja ei käytännössä pystytä koronan kaltaisessa poikkeusolosuhteissa sopeuttamaan siten, että joukkoliikenteen hankkijalle aiheutuva vahinko pystyttäisiin minimoimaan.

Viranomaisten tekemiin sopeutustoimiin vaikuttavat matkustuksen väljyysvaatimukset viruksen leviämisen estämiseksi, tarve turvata kriittisten palvelujen saatavuutta, julkisten hankintojen luonne, sopimuksiin kirjatut muutosvarat sekä matkustajatiedotuksen ja kuljettajien työvuorosunnittelun valmistelun edellyttämä aika. Siirtyminen lauantai- tai kesäaikatauluihin kuukautta tai kahta aiemmin ei riitä parantamaan vuoden 2020 joukkoliikennetaloutta suhteessa lipputulovähennykseen.

Koronatilanteen vaikutukset kysyntään ja lipputuloihin ovat merkittäviä. Matkustusta keskisuurissa ja isoissa kaupungeissa on noin 20-25 % vuodenajan tavalliseen tilanteeseen verrattuna. Uhkana on, että talouden kriisiytyminen johtaa joukkoliikenteen säästötarpeeseen ja pitempiaikaisiin palvelun supistuksiin tai

tarpeeseen nostaa lipunhintoja seuraavilla aikataulukausilla. Tällä olisi kielteinen vaikutus kaupunkien elinvoimaan, kestävään kaupunkiliikkkumiseen ja myös joukkoliikenneyritysten liiketoimintamahdollisuuksiin kaupungeissa.

Koronaa edeltänyt myönteinen kasvu-ura ja kestävyyttä tavoittelevien kaupunkien suunnitelmat ovat ennen koronaa linjanneet täysin toisenlaista kehitystä. Kaupunkiseutujen elinkeinoelämä tarvitsee toimivaa joukkoliikennettä koronan aikana ja erityisesti sen jälkeen.

Kaupunkijoukkoliikenteen tulevaisuutta määrittelee julkisen rahoituksen taso

Kaupunkiseutujen joukkoliikenne tarvitsee valtion apua selvittääkseen lipputulotappioista. Valtion tuki voitaisiin toteuttaa esimerkiksi lisäyksellä valtion joukkoliikenteen talousarvioon erillisenä valtionapupakettina lipputulomenetyksiä kattamaan.

Annamme mielellämme lisätietoa asiasta.

Kunnioitavasti,

Puheenjohtaja Suvi Rihniemi
Suomen Paikallisliikenneliitto ry

Toiminnanjohtaja Minna Soininen
Suomen Paikallisliikenneliitto ry

Varatoimitusjohtaja Timo Reina
Suomen Kuntaliitto

Toimitusjohtaja Mika Mäkilä
Linja-autoliitto

Suomen Paikallisliikenneliitto on 13 joukkoliikenneviranomaisen yhteistyö- ja edunvalvontajärjestö. Paikallisliikenneliiton jäsenten palveluissa tehdään 80 % Suomen maajoukkoliikenteen matkoista, vuonna 2019 yhteensä 505 miljoonaa matkaa. Ne hankkivat joukkoliikennepalveluja vuotuisesti noin 700 miljoonalla eurolla.

Linja-autoliitto on linja-autoliikennettä harjoittavien ja muita henkilökuljetuspalveluita tarjoavien yritysten ammatillinen edunvalvontajärjestö.